

TÁJÉKOZTATÓ A BÍRÓSÁGI ÜLNÖKÖK VÁLASZTÁSÁRÓL

A Magyar Köztársaság Alkotmányának 46. § (2) bekezdése értelmében a törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák (ülönkök) is részt vesznek az ítélezésben.

A köztársasági elnök az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének előterjesztésére az ezévi ülnökválasztást a V-2/00458/2011. számú határozatával 2011. március 7. napja és április 30. napjáig terjedő időtartamra tűzte ki.

A bíróságok számára rendkívül fontos, hogy – az Alkotmányban rögzített társas bírászkodás elvének megfelelően – az ítélezés menetében megfelelő számú ülnököt tudjanak foglalkoztatni.

A megyei és települési önkormányzatokra, mint választó szervekre, kiemelt feladatot jelent az ülnökválasztás lebonyolítása.

A bírósági ülnökök jelölése

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló LXVII. törvény (Bjt.) 123. §-a alapján az ülnököket a bíróság illetékességi területén lakóhellyel és választójoggal rendelkező magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és a társadalmi szervezetek – kivéve a pártokat – jelölik.

A fiatalok büntetőügyeiben eljáró bíróság pedagógus ülnökeit a bíróság székhelyén működő általános iskolák és középfokú oktatási intézmények (szakiskolák, középiskolák) jelölik.

A Munkaügyi Bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és a munkaadók érdekképviseleti szervei jelölik.

A jelöléshez csatolni kell az azt elfogadó nyilatkozatot, amelynek tartalmaznia kell a jelölt arra irányuló nyilatkozatát, hogy volt-e büntetve és van-e választójoga.

A jelölt a jelölés elfogadását követően haladéktalanul, az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület, megyei (fővárosi) közgyűlés részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja büntetlen előéletét. Amennyiben ezen igazolási kötelezettségét elmulasztja, ülnökké megválasztani nem lehet. Bjt. 123. § (7), (8) bek.

A bírósági ülnökök jogai és kötelességei

A bíróságokra ülnöknek büntetlen előéletű, választójoggal rendelkező, a 30. életévet betöltött de a 70. életévét el nem ért magyar állampolgár választható.

Az ülnököknek az ítélezésben a hivatásos bírakkal azonos jogaik és kötelezettségeik vannak. Az ülnökök a megbízásuk időtartama alatt nem lehetnek tagjai pártoknak és politikai tevékenységet sem folytathatnak (Alkotmány 50. § (3) bekezdés). Az országgyűlési képviselői megbízás, az önkormányzati képviselő-testületi tagság politikai tevékenységnek tekintendő. Nem politikai tevékenység a munkavállalói – szakmai, érdekvédelmi – szervezetben való részvétel. Az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekmény miatt az ülnököt a választásra jogosult hozzájárulása nélkül letartóztatni, ellene büntető-szabálysértési eljárást indítani vagy ilyen eljárásban vele szemben kényszerintézkedést alkalmazni – a tettenérés esetét kivéve – nem lehet.

A megválasztott ülnöknek bírói esküt kell tennie.

Az ülnököt a bíróság elnöke hívja be és osztja be az ítélező tanácsba. E tisztsége gyakorlásának idejére az ülnököt a Bjt. 128. § (1) bekezdés szerint átlagkereset, illetőleg tiszteletdíj illeti meg, amelyet a bíróságok költségvetésükből térítenek meg.

Joga az ülnöknek, hogy behívásáról legalább 1 hónappal korábban értesüljön, illetve hogy kérésére fontos okból a bíróság elnöke elhalaszthassa a működése megkezdésének időpontját. Az ítélező tanácshoz beosztott ülnök joga, hogy a tárgyalandó ügyek tény- és joganyagát megismerhesse, arról őt az ítélező tanács elnöke tájékoztassa.

Az ítélet meghozatalát megelőző zárt tanácskozással kapcsolatos tanácskozási titok megőrzése az ülnök számára is kötelező. Ez vonatkozik a szolgálati, illetve az államtitokra is.

A bírósági ülnök alapvető kötelezettsége – csakúgy, mint a hivatásos bírónak – hogy a Magyar Köztársasághoz, annak Alkotmányához hű legyen, lelkiismeretesen járjon el és mindenkor tanúsítson a tisztségéhez méltó magatartást.

Az ülnökökre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló LXVII. törvény tartalmazza.

Bírósági ülnökké jelölés

Az 1997. évi LXVII. törvény 123. § alapján .....

..... (név)

..... sz. alatti lakost

..... bíróságra

..... ülnöknek jelölöm.

Dátum: .....

.....

jelölő aláírása *

.....

.....

---

* Megjegyzés: A jelölő aláírásán kívül, ha:

- 1.) választópolgár a jelölő, akkor olvasható név és állandó lakcím feltüntetése;
- 2.) szervezet a jelölő, a szervezet neve, címe és a jelölést aláíró képviselőjének megjelölése is szükséges.

NYILATKOZAT
bíróági ülnökké jelölés elfogadásáról

..... (név,
nők esetében leánykori név is)

..... (helység, ir.szám)

..... utca ..... szám alatti lakos

(megyei, városi, területi munkaügyi, fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróságra^x) ülnökké
való jelölésemet elfogadom.

A jelöléshez szükséges adatokat az alábbiakban közlöm:

Születési hely és idő: .....

Anyja neve: ..... Családi állapota: .....

Iskolai végzettsége: .....

Foglalkozása: ..... Szakképzettsége: .....

Munkahelye neve és címe: .....

Havi átlagkeresete: .....

Kijelentem, hogy a jelöléshez szükséges feltételekkel (választójogosultság, büntetlen előélet)
rendelkezem.

A büntetlen előéletemet igazoló hatósági bizonyítványt csatolom.

^xBeleegyezem/Nem egyezem bele, hogy megválasztásomat az önkormányzat képviselő-testülete nyilvános ülésen tárgyalja.

Dátum: .....

.....

jelölt aláírása

---

^x nem kívánt rész törlendő